

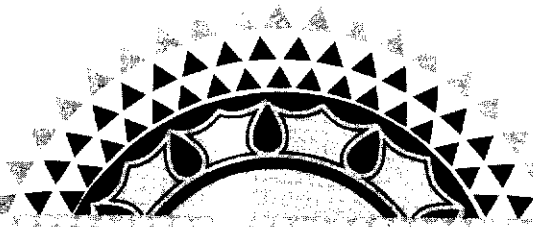
شوریه شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

بنجره ای به ادیان

آیین بودای ژاپنی

حبیب دوستدار

مراد از آیین بودای ژاپنی، کل آیین بودا- اعم از آیین بودای اولیه، هینه یانه، مهاییانه و تنتره یانه- نیست. آیین بودای ژاپنی اشاره به سستی دارد که از چین و کره به ژاپن راه پیدا کرده است؛ یعنی سنت مهاییانه خود مهاییانه نیز دارای فرقه ها و مکتب‌های بسیاری است که تنها بخشی از آن پا به درون فرهنگ ژاپنی نهاده است. تاریخ ژاپن را به اعتبار سرنوشتی که آیین بودا در ژاپن داشته است، می توان به دوره های مختلف تقسیم کرد. این نوشتار، نخست دوره های مختلفی را که آیین بودا در ژاپن داشته است، به اختصار مرور می کند، آنگاه به مقایسه‌ی فرقه های مهم بودایی می پردازد.

آغاز آشنایی ژاپنی ها با آیین بودا

هنگامی که آیین بودا در قرن ششم میلادی وارد ژاپن شد دین بیگانه ای بود که با اعمال و مناسک بومی که بعدها به صورت "شین تو" درآمد به طور چشم گیری فرق داشت. اما در قرن های بعد به تدریج خود را با محیط تازه انطباق داد و به طور چشم گیری ژاپنی شد و عناصر فرهنگ ژاپن با سنت های بودایی، که عمدتاً از چین و کره وارد شده بودند در هم آمیخت. آیین بودا در سال ۵۵۲ از پانکجه، یکی از سه ایالت کره که با ژاپن روابط داشت وارد ژاپن شد. پادشاه کره که با حکومت همسایه اش سیلا در جنگ بود، بیکره ی بودا و متون بودایی را به عنوان هدیه به ژاپن فرستاد تا بتواند کمک نظامی ژاپن را برای مقابله با نیروهای مهاجم جلب کند. پادشاه کره کسی را برای توضیح هدایه که متون بودایی از آن جمله بود، نفرستاد. فرستاده ی شاه نامه ای تقدیم امپراتور کرد که در آن نوشته شده بود "توضیح دادن و فهم آن متون دشوار است." از این رو، گرچه این واقعه بنا بر سنت نخستین آشنایی ژاپن با آیین بودا دانسته می شود، در آن زمان تغییری به جا نگذاشت.

دوره ی سوگا

در ژاپن، نخستین بار دودمان سوگا^۳ در قرن ششم آیین بودا را اختیار کرد. این دودمان، بودا را خدای فرهنگ قدرت مند چین می دانست. بعضی از افراد قبیله ی سوگا به این امید آیین بودا را اختیار کرده بودند که به قدرت های جاپویی، که گمان می رفت راهبان بودایی دارند دست یابند. هنگامی که سوگاها بر رقیب پیروز شدند، ظاهراً پیروزی خود را به بودا نسبت دادند و این آغازی بود برای تبلیغ آیین بودا. اما اسناد و مدارک نشان می دهند که آن ها هیچ شناختی از عمل و فلسفه ی بودایی نداشتند و یا شناختشان اندک و تلقی شان از آیین بودا بر اساس الگوی دین بومی بوده است.

در قرن هفتم آیین بودا برای نوکیشان جنابیت پیدا کرد و بنا بر گزارشی، در ژاپن ۸۱۷ راهب و ۵۶۹ راهبه وجود داشت. در آغاز این دوره اساساً آیین بودا را وسیله ای برای ملوای بیماری و مهار نیروی جاپویی می دانستند. تصور بر آن بود که تشریف به این آیین سبب امتیاز می شود و سودهای دنیوی، مانند سلامتی، حمایت و محافظت از کشور و مانند آن را به همراه دارد.

اولین حاکم ژاپنی که آیین بودا را پذیرفت یومی^۴ (۵۸۵-۵۹۸) بود. او پسر شوتوکو^۵ (۵۷۴-۶۲۲) بود که بنا به عقیده ی عموم حامی پرشور آیین بودا بود. او قانونی را که بر اصول کنفوسیوسی و بودایی مبتنی بود، وضع کرد. "هماهنگی ارزش است" جمله ی مشهور و آغازین این قانون است و "سه گوهر را گرامی دار!" جمله ای دیگر از آن است. جمله ی اول از اصول کیش کنفوسیوس است و "سه گوهر" از تعالیم بودایی است که به "بودا، تعالیم، و آنجمن" اشاره دارد. او معبدهای بسیاری ساخت و با

حمایت مالی او راهب ها و راهبه ها برای مطالعه به چین سفر کردند. آیین بودا به اعتقاد او دینی ملی، نه قومی بود. او دریافته بود که آیین بودا راه رهایی از پندارهای دنیای خاکی را بیان می کند؛ نه آن که کیشی باشد که آموزه ای جلوبوی برای دفع بلیت می آورد. این امپراتور همچنین شروچی بر متون بودایی، از جمله "سوره ی نیلوفر" نوشت. پس از مرگ شوتوکو چندی نگذشت که قداست یلا و خاطرش با یلا شاکیه موتی بودا^۶ در آمیخت. و در دوره های بعد از او به عنوان تجلی بوداسف اولو کیشوره یاد می کردند.

دوره ی نارا (۷۱۰-۷۸۴)

پس از مرگ شوتوکو، پایتخت امپراتوری تحت پادشاهی امپراتور شومو^۷ (۷۲۴-۷۴۹) به شهر نارا^۸ منتقل شد. کمک های سلطنتی امپراتوران به آیین بودا افزایش یافت و آیین بودا دولتی شد. در سال ۷۴۱ امپراتور شومو فرمان داد تا شبکه ای از معابد "کوکوبون جی"^۹ را در حمایت از کشور بنا کنند و در هر شهرستانی دست کم یک معبد که بیست راهب یا بیشتر را در خود جا دهد بسازند. همچنین به فرمان او بنای عظیم معبد تودای جی^{۱۰} را ساختند تا دای بوتسوی^{۱۱} عظیم راه که بیکره ی بزرگ بوداسته در آن جای دهند. بیکره ی بزرگ بودا در این معبد لوح افتخاری را نشان می دهد که ارزانی آیین بودا شد.

در معبد تودای جی مکاتبی مانند مکتب ملائیمیکه و یوگاچاره تعلیم داده می شد. راهبان در این معبد و معابد دیگر آزاد بودند مرام ها و فلسفه های مکاتب دیگر را نیز مطالعه کنند تا شناخت خویش را از آیین بودا عمق بخشند. یکی از وظایف اصلی راهبان در این دوره آن بود که "سوره ی نور زریں"^{۱۲} را تلاوت کنند. این سوره وعده می دهد چهار پادشاه آسمانی از هر حاکمی که تلاوت کنندگان متن مقدس را کمک کند حمایت خواهند کرد. یکی از آموزه های "سوره ی نور زریں" درباره ی بودای ستمدی و مهر بی کران و همه جایی اوست.

در دوره ی نارا، گرایش به آیین بودا در میان اندیشمندان و تحصیل کردگان افزایش یافت و شش مکتب شکل گرفته که همه ی آن ها از چین وارد شده بودند و سه تای آن ها هنوز هم وجود دارد.

در این دوره عمدتاً اشراف به آیین بودا گرایش داشتند و البته بوداییانی مانند هیجی ری^{۱۳} هم بودند که توده ی مردم را به آیین بودا فرا می خواندند.

دوره ی هی ان (۷۹۴-۱۱۸۵)

استقرار پایتخت جدید در هی ان کیو^{۱۴} (کیوتوی کنونی) در ۷۹۴ نشانه ی آغاز دوره ی هی ان^{۱۵} بود. در آن دوره قدرت امپراتوری که در دست خان های فئودالی بود که استقلال بیشتری داشتند رو به ضعف بود. در همین زمان، بسیاری از انجمن های بودایی مالکان بزرگی شدند که اغلب با رهبران محلی هم پیمان بودند. در این دوره

بعضی از مکاتب جدید که دارای نظام های بسیار پیچیده ای بودند از چین وارد شدند. از این مکاتب می توان به شین گون^{۱۶}، اشاره کرد که کواکی^{۱۷} (۸۲۵-۷۷۴) بنیان گذار آن است و تن دایی^{۱۸}، که سیکوو^{۱۹} (۸۲۲-۷۶۷) بنیان گذار آن است. در آغاز این دوره دو دیر بودایی تأسیس شد؛ یکی به فرقه ی تن دایی تعلق داشت و دیگری به فرقه ی شین گون.

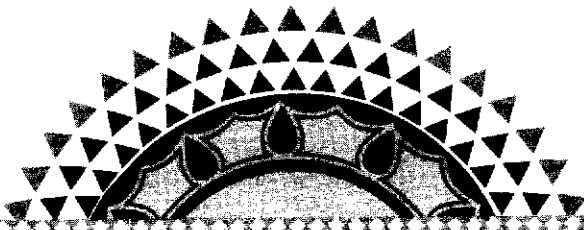
یکی از مهم ترین تحولات این زمان، حرکت به طرف ترکیب مکاتب مختلف بود. سنت های بودایی مناسک و اعمال را از هم وام گرفتند و آیین بودا در کل به نحو فزاینده ای با خلیان و اعمال دین بومی شین تو در آمیخت. در این دوره معبدهای التقاطی که جین گوجی^{۲۰} خوانده می شدند ساخته شدند اما در عین حال، بوداییان بیش از پیش چهره های بودایی (بوداییان، بوداسف ها) را با کامی^{۲۱} بومی یکی گرفتند.

در این دوره ی آیین بودای خاص فهم^{۲۲} به عنوان دین اشرافیت رشد و گسترش یافت و اشراف و نجبا به این خاطر به آموزه ی سنگین و دشوار فهم آیین بودا مشتاقانه رو آوردند که می دیدند آرزوهای آنان دایماً در جنال بر سر کسب قدرت بر یلا می رود و راه رسیدن به آسایش جان و رهایی از جنال توان فرسای زندگی در آن است.

اما دوره ی متأخر هی ان دارای ویژگی بدینی فزاینده است. احتمالاً این ویژگی تا حدی معلول وضعیت سیاسی بسیار نامناسبی است که تا دوره ی کاماکورا^{۲۳} (۱۱۸۴-۱۲۳۳) ادامه داشت. در این ایام رهبران نظامی قدرت را از اشراف گرفتند و نظام فئودالی را برپا کردند که تا ۱۸۶۸ برپا بود. در این دوران متأخر، برخلاف زمان آغاز این دوره که آیین بودای خاص فهم پیداشده بود، یک آیین بودای مردمی به نام جوجو^{۲۴} پیدا شد.

در دوران متأخر عموماً این عقیده رواج داشت که جهان وارد دوره ی درمه ی نهایی^{۲۵} شده است که در بعضی از متون مقدس بودایی هندی پیش گویی آن شده بود. بنا بر این آموزه زمان شاکیه موتی بودا دوره ی درمه ی حقیقی^{۲۶} بود که در آن دوره افراد قابلیت های برتری داشتند که به آن ها قدرت می داد تا کردار ثمربخشی داشته باشند و بتوانند به آزادی رسند. در دوره ی بعد دوره ی درمه ی جعلی^{۲۷}، اهمیت کردار کاهش می یابد و در دوره ی مایو^{۲۸} فساد همچنان وجود دارد تا آن که آیین بودا کاملاً از بین می رود. در ژاپن گمان می رفت که دوره ی پایان تاریخ از سال ۱۰۵۲ آغاز خواهد شد. با نزدیک شدن این تاریخ، مردم دچار نگرانی و دودلی می شدند و برای رستگاری دست به دامان بوداییان و بوداسف ها، به ویژه امیدابودا می آویختند.

داوری درباره ی زمان بندی این سه دوره به طور گسترده ای در نوسان است اما در دوره ی کاماکورا عموماً پذیرفته اند که دوره ی سوم شروع شده است و مکاتبی که در ژاپن در آن زمان ظاهر شدند، تدبیرهایی برای چاره

کردن این افول اند.

اما علی رغم عدم ثبات سیاسی، دوره ی هی ان زمان رشد آیین بودا بود. در این دوره سه مکتب سر بر آوردند: ن^{۳۶}، جودو^{۳۷} (پاک بوم)^{۳۸} و نیچی رن.^{۳۹} ن^{۳۹} را نخستین بار ایسای ن^{۴۰} چی (۱۱۴۱-۱۲۱۵) به ژاپن آورد. او در سال های ۱۱۶۷ و ۱۱۸۷ به چین سفر کرد و سپس دودمان رین زایی^{۴۱} را معرفی کرد. سنت سوتو^{۴۲} در ژاپن نخستین بار توسط دوگن ن^{۴۳} چی (۱۲۵۳-۱۲۰۰) ترویج شد که او نیز در ۱۲۲۳ به چین سفر کرد.

دوره ی کاماکورا

دوره ی کاماکورا را اغلب نقطه ی اوج شکل گیری آیین بودا در ژاپن دانسته اند؛ زیرا در پایان این دوره همه ی سنت های بودایی بزرگ کلاسیک استقرار پیدا کرده بودند.

دوره ی توکوگاوا (۱۶۰۰-۱۸۶۷)

دوره توکوگاوا^{۴۴} زمان قدرت بی همتای آیین بودا در ژاپن است. پیروزی آن در سطح سیاسی به رکود و رخوت آن آیین انجامید. هنگامی که فرمانده لشکر توکوگاوا ایاسو^{۴۵} (۱۵۴۲-۱۶۱۶) در ۱۶۰۰ قدرت را به دست گرفته مسیحیان را آزار و شکنجه و دین آن ها را ممنوع اعلام کرد. او با اعتقاد به این که مسیحیت آغاز دردسر استعمار است فرمان داد هر خانواده ی ژاپنی باید از معبد بودایی محل زندگی اش گواهی برآورد از مسیحیت بگیرد؛ و برای گرفتن این گواهی باید خرجی رسان آن معبد می شد. کنکهای هر روستا این شهریه های دریافتی معابد را جمع می کرد و به ارباب می داد. در بعضی از شهرها که مسیحیت ریشه های عمیق تری توانده بود مردم برای اعلام برآورد از آن باید لوح فلزی یا چوبی را که تصویری از عیسی مصلوب داشت لگدکوب می کردند. معبدهای بودایی به این دلیل که لازم بود تولد و مرگ افراد را ثبت کنند و برای قلع و قمع مسیحیان به حکومت کمک کنند، بخشی از حکومت شدند. همچنین هر خانواده ملزم بود عضو معبد بودایی باشد و از آن حمایت مالی کند. این نظام که دانکا سینبو^{۴۶} خوانده می شود، در دوره ی می جی^{۴۷} (۱۹۱۲-۱۸۶۸) لغو شد. هرچند در این دوره شین تو دین حکومتی شد نظام کهن همچنان حافظ پیوند بسیاری از ژاپنی ها با معابد خانوادگی بود.

در دوره ی توکوگاوا، تعداد معبدهای بودایی افزایش یافت و نظام دانکا نیز سبب شد تا معبدها دیگر هیچ نگرانی مالی نداشته باشند. اما این موفقیت معبدهای بودایی را دچار رخوت و سستی کرد؛ زیرا دیگر برای علاقه مند کردن مردم به دین بودا هیچ نیازی به آن ها نبود.

دوره ی می جی

بازگشت می جی^{۴۸} آیین امپراتوری کهن را که امپراتور را "کامی" زنده می دانسته احیا کرد و شکل ملی گرایانه ی شین تو، دین رسمی و اینکولوژی حکومت شد. در همین زمان، آیین بودا سرکوب شد و دیگر بر اثر تحجر و فساد از حمایت مردمی چندانی برخوردار نبود.

دوره ی فراملی

از زمان بازسازی پس از جنگ جهانی، آزادی در دین بخشی از نظام حقوقی و مسیحیت قانونی شد و در این میان مکتب سنتی آیین بودا شور و حرارت کمی را در بین مردم ژاپن ایجاد می کردند. امروزه به نظر بسیاری از ژاپنی ها، آیین بودای نهادینه شده اساساً در ارتباط با اجرای مراسم کفن و دفن است و بسیاری از ژاپنی ها تنها هنگامی با آیین بودا ارتباط پیدا می کنند که فردی از خانواده مرده باشد و آن ها برای مراسم به معبد اجنادی بروند. بنا بر نظر سنجی عمومی که مکتب سوتو انجام داد آشکار شد که حتی در بین ژاپنی هایی که خودشان را بودایی می دانند تنها ده درصد نام بنیان گذار و معبد اصلی شان را می دانند. نظرسنجی های حکومت مرتب ابراز می کنند که تنها در حدود سی درصد از مردم دارای اعتقاد دینی اند حال آن که شصت و پنج درصد آنان نسبت به دین بی تفاوت اند.

همه ی شور و گرمایی که در ادیان ژاپنی برای زندگی وجود دارد عمدتاً در ادیان جدید^{۴۹} (شین شوکیو^{۵۰}، مانند آگون شو^{۵۱} و سوکا گاکای^{۵۲}) یافت می شود، که عموماً بنیان گذاران شاخص دارند و سبب گیرایی عاطفی برای پیروانش می شوند. اما قطع نظر از گرمی و شور ادیان جدید در بین بسیاری از ژاپنی ها چندان علاقه ای به دین وجود ندارد. گرچه بسیاری از ژاپنی ها خودشان را از یک فرقه ی بودایی می دانند این اغلب بر اساس اعتقاد واقعی یا عمل نیست.

پس از نگاه کلی به دوره های مختلفی که آیین بودا در ژاپن داشته است، اینک می توان نتیجه گرفت که در ژاپن همه ی فرقه های مهیانه در یک سطح قرار ندارند؛ برخی خاص فهم اند و بعضی هم مردمی. فرقه ی تن دایی و جودو مردمی اند، فرقه های شین گون، ن^{۵۳} رین زایی و سوتو خاص فهم. این اختلاف فرقه ها در پاسخی که به راه نجات و رستگاری در دوره سوم، یعنی دوره ی پایان دین بودا عرضه کرده اند آشکار است.

ن^{۵۴} در واکنش عمومی به دوره ی پایان دین بودا یعنی مایو بر اهمیت عمل مراقبه ی متمرکز تأکید دارد و معتقد است که این نوع مراقبه تنها راه غلبه بر تأثیرات منفی این دوره است. در مقابل، هم جودو و هم نیچی رن بر آن بودند که موجودات دوره ی مایو به قبری گمراه و سست اراده اند که امیدی نیست که از راه تلاش فردی بتوانند به نجات برسند و لذا برای نجات خود باید دست یاری به دیگری دراز کنند و به دیگری اعتماد کنند. به نظر جودو، باید به امیدبودا^{۵۵} ایمان داشت و دست یاری به سوی او دراز کرد.

حال آن که نیچی رن به پیروان خود تعلیم می دهد که تنها به "سوره ی نیلوفر" اعتماد کنند. این اختلاف تنها به معنای آن است که آموزه ای واحد و یکسان در دو سطح عرضه شده است نه آن که اختلافی بنیادی باشد. برای مثال نمایشی به نام "بحث عقیدتی" که هنوز هم در ژاپن

به روی صحنه می رود قطع نظر از طنز پردازی آن، نشان می دهد که در واقع تفاوتی بین فرقه ها نیست. خط قصه از این قرار است:

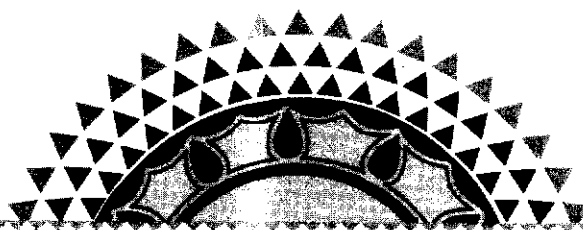
در آغاز نمایش، یک راهب نیچی رن در حال بازگشت به معبدی است. دگری بر زبانش جاری است: "درد بر سوره ی نیلوفر معجزه آسا." راهب دیگری که از فرقه ی جودو است در بازگشت از زیارت است. او نیز در زیر لب دگری را زمزمه می کند: "درد بر امیدبودا." این دو راهب همسفر می شوند و گفت و گوی دوستانه ای را آغاز می کنند. اما تا می بینند که از فرقه ی رقیب اند راهشان را از هم جدا می کنند.

هوا تاریک می شود و یکی از آن ها به مسافرخانه ای در کنار جاده می رسد و آن جا اتاقی می گیرد. دیگری هم به همان مسافرخانه برمی خورد و مسافرخانه دار وقتی راهب دیگری را می بیند که از زیارت برگشته است او را روانه ی همان اتاقی می کند که به او ولی داده است. دو راهب یکدیگر را به باد ناسزا می گیرند عقاید یک دیگر را ریشخند می زنند و هر یک می گویند دیگری را به کیش خود درآورد. سرانجام هر دو خسته می شوند و به خواب می روند.

هنوز راهب نیچی رن به خواب نرفته که راهب پاک بوم بر می خیزد و ذکر صبحگاهی خود را آغاز می کند و در گوش راهب نیچی رن فریاد "درد بر سوره ی نیلوفر" را سر می دهد. دومی بر می خیزد و ذکر بلنادی خود را شروع می کند و ذکر خود را در گوش اولی فریاد می زند. بعد هرکس کلاه لبه پهنش را بر می دارد و هیجان زده روی آن ضرب می گیرد و بنای رقصیدن می گذارد و ذکر مقدسش را می خواند. کم کم هر دو بی خود می شوند و ذکر هایشان را باهم اشتباه می گیرند و هر یک ذکر دیگری را می خواند. وقتی بی می برند که مرتکب چه اشتباهی شده اند به هم نگاه می کنند و ساکت می شوند و بعد دوباره رقصشان را از سر می گیرند و با هم می خوانند: "سوره ی نیلوفر و امیدبودا هر دو مایه ی برکت همه ی موجودات زنده اند. تفاوتی بین نیلوفر و امیدبودا نیست. از حالا به بعد ذکر ما خواهد بود: "درد بر سوره ی نیلوفر- امیدبودا".

غیر اختلاف نظر درباره ی راه رستگاری، یکی دیگر از حوزه های اصلی تقلیل بین ن^{۵۶}، و فرقه های بودایی دیگر، از جمله تن دایی، آن است که ن^{۵۷} تأکید دارد هیچ سوره ای در راه روشن شدگی^{۴۷} اهمیت محوری ندارد؛ ن^{۵۸} دینی اش را در خط مستقیم انتقال نانوشته و سینه به سینه ی درمه^{۴۸} از بودا به همه ی استخوان ن قرار می دهد. از منظر تأثیر گسترده ای که ن^{۵۹} در دوره ی متأخر بر زندگی ژاپنی ها داشته است، این نکته جالب توجه است که رسمیت یافتن ن^{۶۰} در ژاپن در مقایسه با تن دایی یا شین گون به زمان بیشتری نیاز داشت.

سه رویکرد ن^{۶۱} به رغم تفاوتی که دارند بسیار تأثیر گذار

بی نوشت:

- 1 . Shinto.
- 2 . Paekche.
- 3 . Soga.
- 4 . Yomei.
- 5 . Shotoku.
- 6 Sakyamuni Buddha.
- 7 . Shornu.
- 8 . Nara.
- 9 . Kokubunji.
- 10 . Todajji.
- 11 . Daibutsu.
- 12 . Sutra of Golden Light.
- 13 . Hijiri.
- 14 . Heian kyō.
- 15 . Heian.
- 16 . Shingon.
- 17 . Kukai.
- 18 . Tendai.
- 19 . Saicho.
- 20 . Jinguji.
- 21 . Kami.
- 22 . esoteric.
- 23 . kamakura.
- 24 . Jodo.
- 25 . Age of final dharma.
- 26 . True dharma age.
- 27 . Counterfeit dharma age.
- 28 . Mappo.
- 29 . Zen.
- 30 . Jodo.
- 31 . Pure land.
- 32 . Nichiren.
- 33 . Eisai Zenji.
- 34 . Rinzai.
- 35 . Soto.
- 36 . Dogen Zenji.
- 37 . Tokugawa.
- 38 . Tokugawa Ieyasu.
- 39 . Danka Seido.
- 40 . Meiji.
- 41 . Meiji restoration.
- 42 . New Religious.
- 43 . Shin-Shukyo.
- 44 . Agonshu.
- 45 . Soka Gakki.
- 46 . Amida Buddha.
- 47 . Enlightenment.
- 48 . Dharma.
- 49 . noh.
- 50 . haikv.
- 51 . Hakuin.
- 52 . Dogen.
- 53 . Koans.
- 54 . zazen.
- 55 . Bankei.
- 56 . Hakuin.
- 57 . spontanehty.
- 58 . D.T.suzuki.
- 59 . nishida.
- 60 . nishitani.
- 61 . Kyoto.
- 62 . sunyata.
- 63 . Self.

غرب حضور دارد، به طور گسترده ای در تفکر فلسفی واملار سنت اصلی است. اساس عمل نیچی-رن مجموعه ای از اعتقاداتی است که هم برای سیکو قابل قبول است و هم برای استادان چینی آن، به خصوص آن که سوره ی نیلوفر را به عنوان متن کلیدی آیین بودا پذیرفته اند.

قرن بیستم

سه متفکر ژاپنی قرن بیستم د.ت. سوزوکی^{۵۸}، نیشی^{۵۹} دا و نیشی تانی^{۶۰} هر یک به نحوی واکنشی در برابر تأثیرات فرهنگی غرب که از ۱۸۶۸ آغاز شد هستند. این واکنش بیش از همه نتیجه ی کار د.ت. سوزوکی است. دانشمند رین زایی قادر است به نحو عالی انگلیسی بنویسد و سوزوکی این مسئله را رسالت خود کرد تا بتواند زن را به جهان غرب معرفی کند. او این رسالت را از راه یک عمر نوشتن، به ویژه انتشار سه مجموعه مقاله ی بزرگ درباره ی آیین بودایی زن در دهه های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ انجام داد. نیشی دا و معاصر جوان ترش، نیشی تانی، بنیان گذار و عضو مکتب فلسفی کیوتو^{۶۱} هستند که مهم ترین فلسفه ی ژاپن در قرن بیستم است. این فیلسوفان اعتقادات پایه ی مشترکی دارند. یکی از این اعتقادات پایه ای که این فیلسوفان بر آن اتفاق دارند این است که خود واقعیته شونیت^{۶۲} یا تهی، یعنی وحدتی غیرمحمولی است. به علاوه هر دو می پذیرند که خود^{۶۳} حقیقتی دارد که با این تهی یکی است و آن خود هنگامی که خود پدیداری یا روزمره از راه انضباط های مناسب از میان برود آشکار می شود. ویژگی بسیار متمایز و بدیع افراد مکتب کیوتو آن است که می کوشند تا از اندیشه های فلسفی غرب در تنسيق و صورت بندی این دیدگاه از پایه و اساس شرقی استفاده کنند.

آن ها با توجه به جرئت عقلانی بسیاری که دارند یا پیش گذاشته اند تا دریابند آیا می توانند چارچوب های فکری و روش های فلسفی غرب را در تنسيق دیدگاهشان به کار ببندند یا نه. می توان گفت نتایج تحقیقات آن ها از جمله روشن گرتن مباحث درباره ی همانندی ها و اختلاف های شرق-غرب اند که تا زمان حال نیز اهمیت خود را حفظ کرد اند.

منابع:

1. Collinson Diane, FIFTY EASTERN THINKERS, routledge, 2000.
2. Powers John, WORLD PH AN CONCISE ENCYCLOPEDIA OF BUDDHISM, oneworld, oxford, 2000.

۳. تازاوا یوتاگا، تاریخ فرهنگ ژاپن؛ یک دیدگاه ترجمه

ی.ع. پاشایی، انتشارات پایخانه صنایع آموزشی، وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۷۵

۴. یوسا می چیکو، دین های ژاپنی، ترجمه ی حسن

افشار، نشر مرکز، ۱۳۸۲

بوده اند و آشنایی غریبان نیز از آن ها در یک سطح نیست. به دلایل تاریخی، سیاسی و دینی، زن رین زایی برای غریبان شکل بسیار آشنای آیین بودا شد؛ به خصوص یکی از دلایل آن بود که زن رین زایی الهام بخش مراسم ژاپنی و اشکال هنری، به خصوص مراسم چای، هنر نمایشی نوی^{۴۹}، شعرهای^{۵۰} آرایش گل و اقسام هنرهای مادی بود. هاگوین^{۵۱} نماینده ی فرقه زن رین زایی، احیاگر و بزرگترین نظام دهنده ی آن است.

تا همین اواخر، دومین فرقه ی بزرگ زن، سوتو چندان شهرتی در غرب نداشته که نماینده و چهره ی بزرگ در تاریخ فلسفی ژاپن دوگن^{۵۲} است. که افکار استادان چینی اش را گرفت و آن ها را در فلسفه ای جامع و قدرتمند پرورد.

حوزه ی تقابل اساسی در روش زن، بین متفکران سوتو و رین زایی است؛ فرقه ی رین زایی بر مراقبه درباره ی مسائلی به نام کوان^{۵۳} تأکید ویژه ای دارد. حال آن که فرقه ی سوتو بر عمل مراقبه ی نشسته یا دانن^{۵۴} تأکید بسیاری دارد. دوگن تا آن جا پیش رفت که این عمل را با نیروانه یکی گرفت. بان کی^{۵۵} سومین استاد زن از جهت روش است که با دوگن و هاگوین^{۵۶} فرق دارد.

به نظر بان کی، هر مجموعه روشی، عمل کوان، دانن یا هر فن دیگری که در گزارش های استادان زن آمده است احتمالاً سد راه روشن شدگی اند. ویژگی اصلی زن او، خودانگیختگی^{۵۷} است که آن را با عمل ذهن بودا یا حقیقت بودا یکی می داند و می گوید پیروی از مجموعه ی ثابتی از قواعد به احتمال زیاد سد راه خودانگیختگی است نه کمک کار آن. روی هم رفته افکار دوگن، بان کی و هاگوین نماینده ی سه رویکرد بسیار مهم ژاپنی به زن است.

فرقه های بودایی از نظر تأثیرگذاری بر مردم ژاپن نیز در یک سطح نیستند؛ برخی نقش محوری دارند و بعضی در حاشیه اند. اما در این که کلام یک از اشکال آیین بودا حرف اول را در فرهنگ ژاپنی می زند اختلاف نظر وجود دارد. غریبان معمولاً بر این گمان اند که شکل حاکم آیین بودای ژاپنی زن است که در بیرون از ژاپن به بهترین وجه شناخته شده است. اما مسئله تاحدی پیچیده تر از این است. درست است که زن در ژاپن رونق گرفته اما این آیین نخستین شکل آیین بودا نبود که در تاریخ ژاپن به شکوفایی نشست. علاوه بر این زن، بر اساس تعداد پیروان نیز رایج ترین فرقه نیست. فرقه های دیگر، به خصوص شین گون، جونو یا پاک بوم و تن دایی در این جهات همانند زن همیشه تأثیرگذار و پررواج بوده اند.

آیین بودای تن دایی سازمانی بی اندازه قدرتمند بود و بر بسیاری از تحولات بعدی آیین بودای ژاپنی تأثیر بسیار گذاشت. در ژاپن فرقه ی نیچی-رن متأخر، نماینده ی سنت تن دایی است. گرچه این مکتب فکری اکنون با زیرفرقه هایش موقعیت یک فرقه ی مستقل را دارد و در